

SZEKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI 48-AS FÜGGETLENSÉGI KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA
A SZEKELYUDVARHELYI „SZEKELY TARSASAG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRA: egy évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi előjárók, papok és gazdasági együleti tagok egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. Helyi közlegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Helyközi telefon 15. sz. Egy példány ára 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGHPÁL
LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a köziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Közlönytől vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magánhirdetések négyzet cm. 8 fillér, többzori közlésnél 6 fillér. Nyitólár az a. k. Díjak előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári csekk- és kitérő 10.489. szám

A magyar Judások.

Írta: **Dr. Nagy György**, orsz. képvis.

Választókerületemből, az én jó székely testvéreimtől irást kaptam, melyben tudatnak, hogy a megújult nemzeti küzdelemben teljes erjükkel részt vesznek s ennek halvány bizonyosságaképpen az új választáson lemondanak a fuvardíjról és az ellátásról. Azt írják, hogy csak ez a lemondás illik a becsületes, tisztalelkű magyar emberhez, mert a függetlenségi elvekről Kossuth Lajos eszméjéről sohasem fognak lemondani.

Ez a kétféle lemondás híven jellemzi egész politikai világunkat. Van tiszta, ragyogó, önzetlen lemondás. Ennek adta történelmi példáját Justh Gyula, mikor lemondott a hatalomról, a legszebb magyar közjogi méltóságról, csak hogy elveihez hű maradhasson.

Van azután sötét, becsületes lemondás is. Ebben Tisza István a nagy mester. A ki nyíltan, arcátlanul lemondott a nemzet jogairól, a nemzet megsejtelte főrekvéseiről, az ország fejlődéséről, csak azért, hogy ő és parija hatalomra jusson.

Justh Gyula körútjának nagy-szerű sikere igazolja annak, hogy a magyar nemzet becsülni tudja az igazi értékét. Mikor ez a vérbeli, nagy kuruc haragosan becsapta maga után a császári Burg kapuját, akkor megnyílt előtte a nemzetnek szíve. Mikor az elnöki szék magasságából leszállott a képviselői padba, ezzel felemelkedett a nemzet nagyjainak sorába.

Örvendek, hogy tanuja lehettem annak a hatalmas diadalnak, mely a függetlenségi párt vezérének egész utjában köszöntötte.

Jól eső érzéssel tapasztaltam azt is, hogy a kormány által megfizetett újságok hangos hazugsága, hazafiatlan larmája nem tévesztette meg a nemzet véleményét. A nemzeti ösztön a maga ősi erejével felismerte az igazságot. A felismert igazság oda állít minden becsületes magyar embert a függetlenségi harcok tiszta zászlója alá.

Napról-napra világosabb lesz, hogy a megújult nemzeti küzdelem a nemzeti akaratnak a császári önkénnyel való mérkőzése. Tisza Istvánék eleinte még takargatták bűnös szándékukat, még hazafias mázt adtak vállalkozásuknak, de az éhes csapat orditozásából mind jobban kitör az őszinteségnek

hangja, mely mindent felkínál Bécsnek a pusztá hatalomért.

Csak a gyávák, a kishitűek ijednek meg Tiszáék vállalkozásától. A legjobb körülmények között sem tarthat tovább ez az új darabont dúlás egy fél esztendőnél. Vagy tisztességes választások lesznek s akkor számbelileg még megerősödve tér vissza a függetlenségi párt, hogy még nagyobb erővel védje az ország megtámadott alkotmányát, hogy még fokozottabb kedvvel dolgozzék a nemzeti függetlenség intézményes megvalósításán. Vagy a kormány törvénytelen, tiltott módon utját állja a nemzeti akarat szabad megnyilvánulásának s akkor a választási harcban győztesen kikerülő ellenzék az elkeseredésnek erejével, az elszántság érzésével, a megtorlás akaratával vonja felelőségre a császár cselédeit.

Jellemző a nép hangulatára a Justh Gyula körútjának egyik epizódja Karcagon, a szinmagyar alföldi városban elmondottak, hogy 1857-ben a császár meglátogatni készült Pestet. Akkor egy Prottmann nevezetű osztrák volt Pest rendőrfőnöke, egy kegyetlen, szűk látókörű spicli. Tanácskoztak, hogy milyen előkészületeket tegyenek a császár fogadására, hogy az sokba se kerüljön, a császárnak feltűnjön s a népnek is örömet szerezzen. Akkor javasolta egyik elkeseredett kuruc, hogy Prottmant az utmentére fel kell akasztani, mert az olcsó is lesze a császárnak is fel fog tűnni, a népnek pedig igazán örömet szerez.

Hogy megtudjam azt, hogy egy szinmagyar vidéknek ki ellen irányul a haragja a darabont-kolompások közül, kérdeztem, hogyha most a király tiszteletére hasonló fogadást rendeznénk, mit ajánlanának? S egyszerre zúgta a több ezer főre menő hallgatóság: Tiszát kellene felkötni.

Nagyon erős ítélet, de igazságát nem lehet kétségbe vonni. Az őseink gyűlöletet és megvetést érez az iránt a férfi iránt, ki a maga tehetségét nemzete ellen használja. A ki a helyett, hogy apjának és nagyapjának súlyos bűneit hazafias cselekedetek által kiengesztelné, ő maga is őseinek szennyves nyomdokán jár. Azon az úton, a melyet a Hajnauk, a Kolonicsok, a Kristófiak tapostak szélesre.

Elég szegény, hogy akadnak magyar emberek, kik ennek a

politikai kalandornak hiveivé lesznek. Az igaz, hogy nem ingyen. Becsületes, önzetlen, tiszta szándékkal még senki sem lépte át a nemzeti munkapárt helyiségének küszöbét. Csak olyanok mennek oda, kik pénzért mindenre vállalkoznak. Ennek a pártnak azok a magyar Judások lesznek tagjai, kiknek egyetlen gondjuk és törekvésük a 30 ezüst pénz megkapása, azután mindegy, hogy ki az a Messiás, a kit el kell árulniok. Mindegy nekik, hogy Kossuth Ferencet, Andrássy Gyulát kell-e megtagadniok, vagy a nemzet hivatott vezérének: Justh Gyulának kell-e ellenségeivé szegődniök. Tisza István ezekkel a harminc ezüst pénzzel vásárolt emberekkel kezd hozzá az ő lemondási politikájának érvényesítéséhez.

A becsületes magyar emberek százezei, milliói, annak a másik lemondásnak hivei, mely a nemzet függetlenségéért meghoz minden egyéni áldozatot, a mely elveti magától a hatalmat, hogy ragyogó tisztaságában megőrizze hitét, becsületét.

Meglátjuk, hogy a kétféle lemondás közül melyik kerül ki diadalmasan. A mi győzelmiünk a szebb jövődönnek a hajnalhasadását fogja jelenteni.

Fáradhatatlanul végezzük a harc előkészületeit. Magyarország északkeleti részét már szervezte vezérünk, most az erdélyi utunk programján dolgozunk. A föltámadás szent ünnepe után utnak indulunk. Erdély fővárosa, Kolozsvár lesz első állomásunk s látni fogja majd Justh Gyula, hogy Erdély magyarsága hazafiasság dolgában büszkén fölveheti a versenyt az ország bármely részével. Kolozsvár, Nagyenyed, Torda megvihatlan várai a függetlenségi eszmének. Az ős magyarság, a székelység mind egy szálíg Kossuth Lajos igaz katonája.

Bizony nálunk is arra a kérdésre, hogy mivel fogadjuk a királyt, hogy az olcsó is legyen, a királynak is feltűnjék, a nemzetnek is örömet szerezzen, egyhangú lenne a válasz: fel kell kötni Tisza Istvánt!!

Mi a külöbség Amerika és Európa között! — Európában mindenkit becsületes embernek tartanak, a míg nem sikkaszt: Amerikában pedig mindenkit gazembernek, a míg be nem bizonyítja, hogy becsületes ember.

Megalakultak . . .

A hivatalos apparátus megmozdult. A gerinctelen, akarat nélkül való tömegtet összevált — a már régen ismert recipe szerint, mely a tulbuzgó főszolgabírák ajkáról így hangzik:

— Kedden aztán befelé, befelé, mert különben baj lesz . . .

Ebben a hivatalos hangban az összes „Nemzeti Munkapárt” erkölcs-telen, hatalmi presszióval összetakolt célja benne van.

A koldussá tett, Bécsnek évszázadok óta kiszolgáltatott gyenge idegzetű emberkéket, majd hogy fülök-nél fogva vezetik oda, a hova akarnak. Tudják a hatalmasok, hogy ellenállásra nem találhatnak, mert a népet már preparálták a jól ismert hivatalos eszközökkel . . .

Ne csodálkozzék tehát senki, ha ilyen körülmények között, heti vásár napján ebédre invitált, berendelt emberekkel — sikerült megalakítani kedden Székelyudvarhely városban az ugynevezett „Nemzeti munkapártot”, mely a magyar haza leigázását, átkozott közös ügyes szipolyozását, rabigába kergetését tüzte feladatául — a szabadság, egyenlőség, testvériség hármas szentségét hirdető 48-as elvekkel szemben.

Sajnálatos, elszomorító jelenség, hogy itt a székely anyavárosban, a magyarság szűzi tiszta fészében oly sötét árnyékok jelentkeznek, kik az örökös gyászfátyol szövéséhez segítséget nyújtanak.

Sajnálatos, de megalakultak Tompa Árpád állami főreáliskolai tanár üdvözölte a megjelenteket és jobb ügyhöz méltó buzgalommal ismertette a „nagy-gyűlés” célját. Dr. Daniel Gábort, a képviselőház volt alelnökét ajánlta elnöknek.

Daniel az elnökséget elfogadva, köszönetet mondott és a koalíciós kormányt lerántotta. Ebben segédkezett Ugron János nyug. darabont megyefőnök, kit bizony a nemzeti kormány annak idején helyéről el-söpört.

Dr. Kozma Endre székelykeresztúri közlegyző ismertette a „munkapárt” programját, mely közös bankot, bizonytalan választói jogot, vármegyei tisztviselőinek élethossziglan való választását, mezőgazdasági reformokat, munkáskérdést, tisztviselők fizetésemelesét és több ilyen csemegéket ígér azoknak, akik erre kíváncsiak.

Majd Sebessy Sándor bárót állították oda, aki szintén beletartozik a darabont-párti rokonság körébe, hogy a párt megalkítására határozati javaslatot tegyen. A báró nagy hőbeszédűséggel felelt meg ennek s mint jó üzletszerző, buzdította a székelyeket a párt reklamározására.

Dr Solmossy Lajos kir. igazgató kesergett még a sok szenvedés felett, mely a darabontokat a nemzeti fölbuzdulás ideje alatt érte.

Majd Ugron Zoltán szólott a tőle már megszokott simulékony, akadozás nélküli folytonossággal. Kisütötte hogy a Bánffy Miklós erdélyi programját fogadják el és ne legyen az csupán 48-as álláspont.

Megválasztották a vezetőséget és pedig: Daniel Gábor, Daniel Lajos, Ugron Zoltán, Szentkirályi Ferenc, Dr Solmossy Lajos elnökök; Tompa Árpád, Gönczy Lajos, Sebessy Sándor br., Lántzky József, Konez Ármán, Chalupka Rezső, Szobotka Rezső, Dr Viola Sándor, Kozma Endre, Máthé Pál, Riemer K. Gusztáv, Fernengel Gyula alelnökök; Dózsa Jakab, Kovács Dániel, Szabó András, Fodor Boldizsár dr jegyzők lettek.

Khuen-Héderváryt, Tiszát és Haller János grófot táviratilag üdvözltek. Azután pedig a kiváltságosak külön, a nép pedig az udvaron kapott ebédet. Ebből is következtethető, hogy a népet mennyire becsüli a muszkapárt. Ha segédkeztél — elmehetsz. A citromot kifacsarják és a héjját azután eldobják...

Vigyázzatok székelyek! A haza boldogulása mindnyájunké. De viszont a nyomor és szenvedés, kiválóan a szerényebb elemeké. Ha most a 48-as lobogót hűtlenül, hazafiatlanul elhagyjátok, akkor valóban megérdemlitek, hogy az osztrák kizsároljon és akár szíjját is hasítson a börtönökből!

Tehát vigyázzatok...

— **A választójogi gyűlés.** Az általános választói jog ellen irányuló nagygyűlés szombaton délelőtti 10 órakor volt Budapesten a Vigadó nagytermében.

A nagyteremben a gyülekezés lassan ment. Délelőtti 11 órakor, mikor az elnök megnyitotta a gyűlést alig voltak néhány százan.

Gróf Desseffy Aurél elnöki megnyitóját után Baros János orsz. képviselő mondott hosszú beszédet és végül határozati javaslatot terjesztett be. Baross kifejezést adott annak, hogy hazánk még nem elég érett az általános választói jogra. A lakosság még nem bír a kellő kulturával. A munkásságra nézve szociális enzust kell megállapítani, így: állandó lakás, állandó foglalkozás. Az általános választói jog — szerinte — forradalmi megoldás lenne.

Utána beszéltek gróf Károlyi Mihály, egy kisgazda és gr. Tisza István.

Levél a szerkesztőhöz.*)

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Levellem nem akar referáda lenni, hanem egy nem mindennapi, faluhelyen ritkaságszámba menő esetről akarja Szerkesztő urat értesíteni, hogy egy, a népnevelés szolgálatában álló társulat, miként akarja öntudattal, nemzeti büszkeséggel a daliás hősöknek: Rákócynak, Beresényinek önfeláldozó és lángoló hazaszeretét a független magyar haza legszebb és legdrágább kincseibe — az ifjúság lelkébe, szívébe belecsepegtetni hogy a mai hazátlanságot, erkölcselenséget, közönyösséget, anyagiaságot hirdető korban rendületlenül ragaszkodjék ahhoz a földhöz, melyet párducos ősök daliás leventék vére annyiszor festett pirossá, mely földnek vadvirágos temetőiben gloriás alakok porhüvelyei nyugosznak, kiknek hatalmas szellemök sokszor kibontotta a magyar haza jövődőlő boldogságáért a szabadságot hirdető nemzeti lobogót s lelkesítette a magyart, hogy kálváriáját büszkén járja meg, mert az a nagy eszme, melynek alapját a moral hatja át, teszi részeit szilárdná, erőssé, biztossá s ez eszme előbb-utóbb diadalt fog aratni.

*) A beküldő kívánságához képest, szíri szóra közöljük, Szerk.

E társulat: az etédi mükedvelő ifjúság társulata, mely 10 éves jubileumán a kurucok legendás alakjait állította szemeink elé Géczy és Lampérth gyönyörű darabjának: „Rodostónak” előadásával, Fazekas Pál közreműködésével és Szilágyi Béla elnök rendezésével. A ki e darab előadását élénk figyelemmel kísérte meggyőződést szerzett a kuruc hőseinek önfeláldozó honszerelmeről s a szemlélő követésre példaépül állítja a független magyar nemzet eszméje által kardot csillogtató, vagyont, kincset, gazdagságot feláldozó zsarnokságot és önkényt nem tűrő, labancot gyűlölő vitéz hősöket, hogy a mai kort a vajudástól a hazához való rendületlen ragaszkodás menti meg.

A tekintetes Szerkesztő Ur előtt is tudom nem lesz érdektelen ez eset, midőn székely ifjúságunk agilis elnökével ilyen dolgot produkált. A hó 6-án, derekasan megállva helyüket, tanulva az elmúlt boldog idők dicső emlékeiből s belátva, hogy a hazát a tett, a szorgalmas munka, honszerelem, erős jellem, szüzi erkölc tartja fenn s egy újabb ezred évig csakis ezek biztosíthatják fennmaradását.

Ha a derék székely nép hű marad a nagy kurucok eszméihez, kiknek tetemeit az édes anya földbe „fejedelmi fénynyel, fejedelmi gyászal” s nagy pompával haza hozta a nemzet s kiknek eszméik megvalósításáért küzd a hazának minden egyes polgára, akkor boldog lesz a haza.

A tekintetes Szerkesztő Urnak türelmét köszönve, vagyok

Etéden, 1910. március hó 17-én.

kitünő tisztelettel:
Bálint Zoltán.

Az utolsó ülés.

Véres verekedés volt hétfőn a magyar parlamentben. Megsebesítettek két urat, akiket miniszternek küldött a királyi kegy az eddigi közvélemény megváltoztatására. Jellemző, hogy éppen a törvénykönyv és tentás kalamáris okozta sebesülésüket — a törvényhozás házában.

Nincs miért oly nagyon sópánkodni, mártírnak őket kikiáltani. Hiszen az eset a világforgalomban nem egyedüli. Minden civilizált állam parlamentjében fordultak elő ehhez hasonló dolgok. A franciák miniszterüket felpotozták. Bécsben pedig: a tépelt kabát és gallér, valamint a borbéli folytonossági hiány, ugyszólva — napirenden van. Noha sajnálatos az eset, csakis nálunk állott az eddig precedens nélkül...

Az elnöki bejelentések után, Batthyány Tivadar gróf tiltakozott a törvénytelen házfeloszlatás ellen és a következő határozati javaslatot adta be a Juth-párt nevében:

„A képviselőház az országgyűlésnek oly időben való feloszlatását, midőn megszavazott költségvetés nincs, törvénytelennek és alkotmányellenesnek minősíti. Tiltakozik az uralkodó jogainak olyan gyakorlása ellen, a mely hosszú időn keresztül megfosztja az országot a kormányzás lehetőségétől és a törvényhozás működését megakasztja; tiltakozik az ellen, hogy az ország törvényben lefektetett világos jogainak gyakorlása elé akadályok gürdítessenek.

Azokért a súlyos következményekért, a melyek mindezekből a törvénytelen és alkotmányellenes tényekből úgy az országra, mint a dinasztíára nézve előállanak, a felelősséget azokra hárítja, a kik az uralkodót tanácsaikkal ellátták.”

Kossuth Ferenc pártja nevében kinyilatkoztatja, hogy a Haz feloszlatását ex-lex állapotban alkotmányellenesnek tartja. Az 1867. évi X. törvény biztosítani karta folytonosságot a költségvetéssel és az országgyűléssel való kormányzásban; a ki ezt a folytonosságot megszakítja, törvénytelen dolgot követ el. A kormány nagyon veszedelmes térére lépett, mikor a királynak clyan tanácsot adott, a melyet az országgyűlés tulnyomó többsége törvénytelennek tart. (Taps a baloldalon.) Ez az eljárás nem is hozhat semmi eredményt, mert nem lehet feltételezni, hogy többséget nyerjen egy oly rendszer, mely Magyarországon a lemondást hirdeti. A lemondás föltétlen elfogadásába az ország többséget belevinni sohasem lehet. Az országot a sirjához közel vezetné, a ki megtanítaná a nemzet követelésekről való lemondásra.

Meg vagyok győződve, hogy a nemzet többsége bennünket fog követni s ha visszakérülünk, folytatni fogjuk ott, ahol elhagytuk: követelni fogjuk a nemzet világos jogait. Hozzájárulok Batthyány Tivadar gróf javaslatához. (Taps a baloldalon és közepén.)

Rakovszky István a néppárt részéről: Kijelentem, hogy az országgyűlés föloszlatását mi is az 1867. évi X. törvény megsértésének tartjuk. Annál súlyosabb e törvénytértés, mert a kormány még kísérletet se tett arra, hogy megkapja a fölmentvényt a multa és az indemnitást a választás idejére. A néppárt is hozzájárul Batthyány gróf határozati javaslatához.

A vihar Khuen-Héderváry miniszterelnök felszólalása miatt tört ki. Midőn azt akarta kibeszélni, hogy törvényes alapon áll a kormány és cselekedete sem törvénytelen. Akkor midőn még a jelen évi költségvetésről sincs gondoskodás, azt kívánta, volna a grancsár, hogy elhiggyék neki, mikép az 1867-iki törvénycikk — a jövő évi költségvetésről szól. Természetes dolog, hogy ezért a rosszakaratu, tudatos törvényelferdítésért: Zágrábba küldötték és menten kidobással fenyegették a törvénytudó és törvénytisztelő honatyák.

Khuen a méltó felháborodást makacszkodásával és azzal, hogy helyét elhagyta, noha csakis, mint miniszterelnöknek szabadott beszélnie, mert nem választott képviselő, az izgatottságot tetőpontjára fokozta. Ennek tulajdonítható tehát, hogy a hazafias felbuzdulásból kifolyólag — fejéhez dobálták a törvénykönyvet és tentatort.

Héderváry Károly gróf miniszterelnök egy pamlagra dőlt a kezelés alatt. Több kisebb ütésen kívül a következő jelentős sérülései vannak: a) A homlok közepe táján másfél centiméter hosszú zuzott seb. b) Jobb szem alatt cefatos szélű, lebenyes, másfél centiméternyi mélységű zuzott seb, a melyet hegyes végű, kemény tárgy okozott. (A tintatartó teteje.) c) Jobb halántékon zuzott

A husos fazekaktól, zsiros koncok és egyéb itt elő nem sorolható párthűségi jutalmaktól oly kinosan hosszú időn keresztül leszorított s már-már a kétségbeesésig keseredett alól-irottak, mélységes szomorúsággal és hazafiatlan öntudattól eltelve adjuk tudtára mindenknek, de különösen a nemzet által halálos megvetésre ítélt darabont testvéreinknek, hogy az osztrák zsebét magyar véres verejtékkel szerzett adófillérekéből hízalt és tovább is hízalni szándékozó: régi dicstelen multu szabadelvű-párt porhüvelyéből összeszedett, Kristóffy és a hozzá hasonló zsebkendő s pályatársai által átformált, Khuen-Héderváry grancsár-miniszterelnök és Tisza Están (alias „részeg kappan”) saját képére és sárga-fekete hasonlatosságára

„NEMZETI MUNKAPÁRT”

(értsd: Muszkapárt) név alatt életre kelteni megpróbált 67-es mingó-párt Székelyudvarhelyt, 1910. március hó 22-én déli 12 órakor, a kisértetek és egyéb föld alatti bogarak nappali órájában, a bemaszlagolni, letokányozni és vélt hatalmi presszióval kényszeríteni sikerült segédkezőktől könnyezve, jobblétre fordult.

Miről grancsár-gazdánk, valamint a „részeg kappan” és ezek udvarhelymegyei fővadása — hivatalból, alázatos talpnyalással — sürgönyileg értesítették.

PERCEL ZSEBKENDŐJE LOBOGJON NEKÜNK!

Kelt Székelyudvarhelyen, 1910. március 22-én.

I-ső, II-od, III-ad és IV-ed rendű muszkák az V-öd és VI-od stb. rendűek nevében is.

seb. Serényi Béla gróf földmivé-
ügyi miniszternek is több apró felt
látszik arcán és karján, a sebek kö-
zül kettő jelentős. a) A homlokcsom-
ton a szemzug felé haladó három
centiméternyi zuzott seb. b) Jobb
szem alatt fillér nagyságu zuzott seb,
a mely diónagyságu véraláfutást oko-
zott s maga a szem is egészen vér-
beborult. A földmivéügyi minisz-
ter állapota aggodalomra adhat okot,
mert szédülése volt s a belővel szem
annak a gyanunak ad helyet, hogy
kisebb fokú agryázkodást is szen-
vedett.

HIREK.

Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy Khuen és Serényi
miniszterekből minden osztrák
vér kicsepegett;

mondják, hogy a muszkapárt
lovagjai nálunk egy szekelyt sem
akarnak osztrákká változtatni;

mondják, hogy Chalupka s.
tanfelügyelő ur a haladó-párti csim-
pojat, réztányért és nagy dobot elő-
készületben nem tartja;

mondják, hogy „független” lap
társunk elveit függőben nem tartja;

mondják, hogy kedden a musz-
kapárt örömlégényei által beteretel-
székely bácsik udvari ebédén
nem voltak;

mondják, hogy eddig a vigécek
vitték, most pedig nagyságaink hord-
ják az utazó táskákat;

mondják, hogy e héten csak a
„minisztereket” pofozták alkotmá-
nyosra;

mondják, hogy nálunk a lisztes-
vitézeket egyetlen nagysága sem
utánozza;

mondják, hogy a legtöbb hölgy
a pudert és krémekeket vastagon nem
használja;

mondják, hogy a megyei grancsár
az öregebbekkel nem ijesztgeti a
fiatal tisztviselőket.

E hírek valódiságáért nem
vállal felelősséget a szerk.

Hárfaszólás hangverseny.

A székelyudvarhelyi „Székely Dalegylet”
husvét másodnapján megtartandó
nagyszabású hangversenyére, rendki-
vüli érdeklődés mutatkozik. A tánc-
egybekötött hangverseny műsora a
következő: I. szakasz. 1. Dalünne-
pe, férfinégyes előadja a Dalegylet
kiséri a kolozsvári teljes honvédze-
nekar. 2. Hegedűn játszik Dézsy La-
jós r. kath. káplán ur, zongorán ki-
séri Kertész Albertné urnő. 3. Hárfá
szóló a kolozsvári honvédzenekar
részéről, kíséri a teljes zenekar. 4.
Zongorán játszik Dr Solymossy La-
josné urnő. 5. Lyra, Lányi E.-től:
a) Régi nóta, híres nóta. b) Piroslík
a bokor gyenge hajtása. c) Nem va-
gyok én nagyon kényes. d) Szép
vagy angyalom. Férfikarok. Előadja
a Dalegylet, zongorán kíséri Kertész
Albertné urnő. II. szakasz. 1. „Mig-
non nyitány”. Thomas. Előadja a
kolozsvári honvéd zenekar. 2. Melo-
dráma, előadja Dózsa Sárika urhölgy,
zongorán kíséri Kassay Irén urhölgy,
3. Jelenetek a Kuruc Világból, ma-
gyar ábránd, Borsai Samu. 1. Elő-
örsön. 2. Riadó. 3. Ima. 4. Föl a
harcba. 5. Győzelmes visszatérés. 6.

Szerelmes kuruc. 7. Mikor a
kuruc mulat. 8. Verbungos.
4. Türogtató a zenekar részéről. 5.
Székely népdalegyleg. Dr. Vajda
Emiltől. a) Szeretek én... b) Szép
szemedet... Nevetgélek, kacintga-
tok... előadja a Dalegylet. Hang-
verseny után Tünc.

— **A római szent korona emlék
felavatása Rómában.** Rómából vett
értesülés szerint az Országos Katho-
likus Szövetség elnöksége által április
16-án tartandó magyar szent korona
emlék teleplezési ünnepének részle-
tes programját a rendező bizottság
a Vatikán és a nagykövetség hozzá-
járulásával a következőképp állapi-
totta meg: *április 16-án szombaton,*
a lateráni székesegyházban Reggel 10
órákor a pápa és a magyar király
képviselőjének fogadása. Utánna szent
mise, a székesegyház apsisában, tartja
Zichy Gyula gróf pécsi püspök. Fel-
vonulás II. Szilveszter pápa sírjához.
Emlékbeszéd II. Szilveszter pápáról,
a magyar szent korona adományoz-
ójáról, mondja *Széchenyi Miklós* gróf
győri püspök. Emlékbeszéd Asztrik
püspökről, mondja *Franciscus Norbert*
Szent Benedek rendi bakonybéli apát.
Az emlék átadása, átadja *Zichy Gyula*
gróf pécsi püspök, átveszi *Respighi*
bíbornok, a lateráni székesegyház
archi-presbitere. Az ünnepség után
tisztelgés *Széchenyi gróf* vatikáni nagy-
követnél, mint Ő felsége a király kép-
viselőjénél a követségi palotában.
Diszgyűlés. *Április 17-én vasárnap*
a Vatikánban. Reggel 10 órákor szent
mise a Szent Péter bazilika szent-
ség kápolnájában, mondja sipeki *Ba-
lász Lajos* rozsnói püspök. Szentbe-
széd a pápaságról, mondja *Fischer*
Colbrie Ágost dr kassai püspök. Tisz-
telgés X. Pius pápánál. Az üdvözlő
beszédet *Széchenyi Miklós* gróf győri
püspök, mint a zarándoklat vezetője
mondja. A magyar szent korona és
a koronázási jelvények hü másola-
tának átadása a pápának. Miután a
rendezés csak korlátolt számban
fogad el jelentkezéseket, ezuttal is
kéri az intézményeket és egyeseket,
hogy részvételüket minél előbb jelent-
sék be az Orsz. Kath. Szövetség-
nél (Budapest, IV. Ferenciek-tere 7.) hol
minden az utazásra és ünnepségre
vonatkozó felvilágosítást készséggel
adnak meg.

— **Halálozás.** Egy fiatal 28 éves
élet esett áldozatul. Elsorvasztotta
az oly veszedelmes tüdőbaj. Ifj.
Mészáros Lajos borbély és fodrász
e hó 21-én reggel kiszenvedett. Te-
metése tegnap délután általános
részvét mellett történt meg váro-
sunkban a ref. egyház szertartása
szerint. Halálát id. Mészáros Lajos
és neje Konrad Erzsébet, mint há-
natos szülők, valamint testvérei,
illetve sógorai és sógornője gyászol-
ják. Nyugodjék csendesen!

— **Női divat** szövetek, mosó ruha
kelmék mélyen leszállított
áron kaphatók Szenkovits János
utódnál.

— **Meghívó.** A székelyudvarhelyi
kir. törvényszék, mint cégbíróság
1399—910. polg. sz. végzése követ-
keztében az Első Székely Házi-ipari
Országos Szövetkezet összes tagjait
1910. április hó 17-én d. u. 3 óra-
kor Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca

40. szám alatt, a Szövetkezet iroda-
helyiségében megtartandó rendkívüli
alakuló közgyűlésre tisztelettel meg-
hívja Székelyudvarhelyt, 1910. márci-
us 21. az igazgatóság. Tárgy-
sorozat: 1. A kir. törvényszék 1399
—910 polg. sz. Végzése értelmében
az alapszabályok módosítása. 2. Az
ügyvezető-igazgató javadalmazásá-
nak, valamint az igazgatóság és
felügyelő-bizottság tisztelet-díjának
megállapítása. 3. A Szövetkezet
tisztviselői nyugdíj-alapjáról leendő
gondoskodás. 4. Az igazgatóság
esetleges kiegészítése.

— **A református tanítók és ének-
vezérek egyesülete** a tagok élénk
érdeklődése mellett tarotta meg f.
hó 16-án alakuló közgyűlését a
helybeli ref. kollegium nagy termé-
ben. Az alakuló gyűlés előadója
Molnár Aladár fareádi ref. tanító
volt, ki lelkes szavakban vázolta az
egyesülés szükségét és annak céljait.
Javaslatára a korelnöki széket Vida
Mózes agyagfalvi ref. énekvezér
foglalta el, a jegyzői teendőket pedig
Szabó Mózes ref. tanító végezte. Az
egyesületi alapszabályok letárgyalása
után a tisztikar a következőképpen
alakult meg: elnök Vida Mózes,
alelnök Molnár Aladár, jegyző Szabó
Mózes, pénztáros Demeter Miklós
lett. A választmány tagjaiul bevalasz-
tattak: Fejes Károly, Hodgyai Már-
ton, Bakcsi János, Rozsonday István,
György Sándor, Horváth József. Nagy
örömet keltett, hogy az erdővidéki
református tanítók, élükön Hegedűs
Lajos tanítóegyesületi elnökkel, csat-
lakozásukat jelentették be, valamint
mások is, távolmaradásukat kimentve,
szintén csatlakoztak a megindított
mozgalomhoz. Az alakulás kimondása
után egyhangulag elhatározta a gyű-
lés, hogy elnöksége utján tisztelegni
fog egy az egyh. megye esperesénél,
mint a vármegye kir. tanfelügyelő-
jénél. Az alakuló közgyűlést barátsá-
gos közeged fejezte be.

— **Tavaszi időnyre** megérkeztek
már a kiváló gyartmányu, legjobb
minőségű belföldi és angol gyapju-
divat ferfiruha szövetek, melyekből
mérték után minden izlesnek meg-
felelő ruhákat megrendelésre készít-
tet Szenkovits János utóda férfi divat
osztályában Székelyudvarhelyen.

Titkári jelentés.

A székelyudvarhelyi köri méhész-egye-
sület 1909. évi működéséről.

Irtta: Gál Imre titkár.

5. Folytatás.

Tekintettel a székelyföldi méhé-
szet elhanyagoltságára s az erre
javítólag ható egyesületi munka
egyöntettségére, választmányunk a
vármegyében külön-külön céllal és
tervekkel működő köröknek egy vár-
megyei méhészegyesületbe való vo-
nását látja szükségesnek, hogy a
méhészeti érdekek felett örködő
egyének egy központi irányítással
törtessenek a kitzított célok felé s
tömörült erővel hassanak a sorvasztó
bajok orvoslására. Az értékesítő osz-
tály létesítése szintén a tömörülést
várja fundamentumának s az egy-
s ges vezetést éltető elemének. Fel-
hívtuk a kereszturvidéki méhészkör
figyelmét e kérdés tárgyalására és
egyesületünkhöz való csatlakozás
után egy vármegyei méhészegyesü-
letté leendő átalakulásra. Örömmel
hozom a közgyűlésnek tudomására,
hogy a folyó hó 6-án tartott vál.

ülésen a megállapodások megtör-
téntek s a mai közgyűlésen a vár-
megyei méhészegyesülettel alakulás,
az alapszabályok módosítása kap-
csán kimondható lesz. Összevetett
erővel leszünk képesek eredménye-
munkát kifejtetni s elejét vesszük
egy áldatlan versengő harcnak, me-
lyet a decentralizálás hozott volna
reánk s mely végeredményében vár-
megyei méhészetünk javítását esz-
közölni sohase fogta volna. Igaz
ugyan, hogy a méhészkörök az
Erdélyrészi Kirendeltség anyagi és
erkölcsi patrónátusa alatt állanak s
a nyújtott segélyezés révén jelenleg
a pezsdülő élet jegyében látszanak
lenni, de gondolhatunk arra az időre,
mikor a segélyezés beszüntetése el-
következik s akkor a decentralizált
méhészkörök életében a nagyfokú
visszaesés is be fog állani s a
körök — ne adja az Isten — de
feloszolni fognak. Számolnunk kell
a kor fekélyes tüneteivel s nem
arra kell törekednünk, hogy a Kiren-
deltség anyagi támogatását lecsator-
nazzuk, hanem arra, hogy a támo-
gatás illetve segélyezés ez ideje
alatt életerős egyesületbe verődjünk
össze s az egyesületet anyagi olda-
láról megerősítve, — képessé tegyük
a jövőben reá váró nehézségek
megoldására.

Mint sajnálatos körülményt kell
felemlítenem, hogy egyesületünk
által szeretettel és közbecsületes
körülvett elnökünk: László Domokos
ny. kir. ítélő táblai bíró Székelyud-
varhelyről történt eltávózása foly-
tán — az elnöki tisztségről lemond-
ott. Választmányunk az ügyek
vitelével Derzi Sámuel alelnököt
bizta meg, ki üléseinket kiváló gon-
doskodással vezette. László Domokos
a megtesztült szeretet embere és
eszméinknek gondos felkarolója
volt. Örökdött az egyesület bölcső-
jénél atyai gondoskodással. Aldozatos
munkássága nyomán tisztviselőink
sorában eleven érdeklődés támadt
a méhészeti ügyek iránt. Midőn
fájdalommal vesszük tudomásul bu-
csuzó sorait, kérem a m. t. köz-
gyűlést, tartsuk meg Őt, a nemes-
lelkű embert egyesületünk számára
s hálánk csekély kifejezése jelül
az örkös tiszteletbeli elnöki széket
számára ajánljuk fel. Egyesületünk
ügyei iránt melegen érdeklődő Bor-
széky Soma ny. min. oszt. tanácsos
urat választmányunk tiszteletbeli
tagnak választotta akkor, midőn
hajlott kora dacára vál. gyűléseink
megjelent s székelyföldi méhészetünk
alapvető munkájára utmutatásokat
adott. Kérem a m. t. közgyűlést, a
vál. ülés ezen határozatát magáévá
tenni kegyeskedjék. Az ügyviteli
iktatóra 140 drb érkezett, melyek
legtöbb része — méhészeti tanács
kérésre vonatkozott.

(Folyt. köv.)

A legmakacsabb köhögés

egy fiataloknál, mint öregeknél, va-
lamint egyéb megbántalmak, gyor-
sán megenyhülnek a

SCOTT-féle csukamájolaj Emulsió
által Néhány kevés adag teljes
megelégedésére fogja ezt önnek is
bizonyítani.

A SCOTT-féle Emulsió
utólráhetetlen hatása
alkatrészeinek vilá-
hírű tisztaságán és ere-
jén alapszik, és a
SCOTT tökéletesített
eljárás által az a leg-
gyengébb gyomorra
nézve is megemészt-
hetővé tétetik.

A SCOTT féle Emulsió a legkiválóbb.
Egy eredeti üvegi ára 2 K 50 f.
Kapható minden gyógyszerárban.

Ne tévovázzék, ha fáj a feje,
hanem használjon azonnal

Beretvás - pastillát

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmu-
lasztja. — Orvo- **Ára 1:20** Kapható minden gyógy-
sók által ajánlva. **Beretvás Tamás** gyógyszerész 3 dobozzal ingyen posta-
szállítással. — Készíti

Ne feledje el

hogyan a hirdetések hasznára lesz.
 Aki nálunk hirdetésnek sikere van.
 A hirdetés szövegezésében szívesen segítünk; kívántra kliséit is beszerzünk.

Hirdetőinknél a Székely-Udvarhelyi szíveskedjék hivatkozni

Hirdetés.

A székelyudvarhelyi kir. törvény 1217-1910. sz. végzése folytán közzetesszük, hogy a Székelyudvarhelyi fogyasztási és értékesítő szövetkezet felszámolásának eredménye illetve mérlege a következő:
Vagyon: Készpénz és biztosított követelés 5459 K 27 fillér, üzleti veszteség 947 K 90 fillér, összesen 6377 K 17 fillér.
Teljesítés: Alaptőke 5858 K, tartalékalap 519 K 17 fillér, összesen 6377 K 17 fillér.
Üzleti eredmény számla: Költség-számla 825 K 99 fillér, adó 122 K 11 fillér, összesen 947 K 90 fillér, üzleti veszteség 947 K 90 fillér.

Székelyudvarhely 1910. márc. 16.
 A felszámoló bizottság.

Uj és használt

kocsik

jutányos árban kaphatók:
Balázs Sándor kocsigyártó és fényező üzletében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 52. sz. alatt, Kocsijavítókat és tapingere munkákat elvállal pontosan teljesít.

Képes

levelezőlapok a legnagyobb választékban kaphatók Betegh Pál könyv-, papir-, és rajzszerekkereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz.

Unitáriusoknak

igen becses Konfirmációi Emlék a **Demeter Dénes** homoródkarácsonfalvi lelkész által írt, az E. K. T. 280-902. sz. alatt elfogadott és ajánlott gazdag tartalmu, sok képpel megjelent 84 oldalas könyv. Fűzve 40 f., kötve 60 fillér. Kapható Betegh Pál könyvkereskedésében Székelyudvarhelyt.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

1848 eredeti angol, francia és amerikai toalettmódellet közlő a **BUDAPESTI BAZÁR** egy évfolyamában. Előfizetési ára: **negyedévre 2 korona.** Ingyen mutatóványzatot küld a **BUDAPESTI BAZÁR** kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-utca 22. (Budapesti Bazár-ház.)

Bélyegzők

megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban, gyári ár mellett szállítanak **Betegh Pál** könyv- és papirkereskedéséből Székelyudvarhelyt.

Sírkövek és lépcsők

mindenféle kivitelben a legszolidabb árak mellett kaphatók:

Imreh Márton kőfaragó és sírkőraktárosál Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 52. szám alatt.

MIÉRT

nem előfizetője Ön is

AZ ÜZLET

című szaklappal? Mert nem ismeri, mert nem tudja, hogy ez a legjobb magyar kereskedelmi szaklap. Két korona csak egy negyedévre e lapnak előfizetési díja. Aki csekélyt szeret, "AZ ÜZLET"-re iraszanja, az jó üzletet csinált. Mutatóványzatot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, V. Sas-utca. 12. sz.

TALÁLÓS O O O

O O O KÉRDÉS.

Miért apróhirdetés

az apróhirdetés?

mert néhány APRÓ sorban minden szükséges és célszerű dolgot lehet hirdetni és így valóban APRÓ pénzbe kerül csak, ha az ember

mindenféle állást kínál vagy keres,
mindenféle terményt kínál vagy keres,
lakást kínál vagy keres,
mindenféle butort kínál vagy keres,
mindenféle ipari cikket kínál vagy keres,
a legkülönbözőbb apróbb dolgokat kínálja vagy keresi,
 mely csak APRÓ költséget bír el, Olvasóközönségünk ezer meg ezer esetben hálásan emlékezik meg arról, hogy az apróhirdetések fényes sikerrel segítik elő a **kinálat** és **kereslet** nagyarányu forgalmát. **Azért ne tessék habozni** s a mikor csak a legcsekélyeb szükség diktálja:

apróhirdetést

kell feladni a **"Székely-Udvarhely"** ben. **Apró a hirdetés, apró a költség!**

Köhöges, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a RETHY-féle pemetefucukorkánál

RETHY-féle pemetefucukorkánál

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan felét kerjünk, mivel sok hasznátlan utánzata van.

1 doboz 60 fillér. Csak RETHY-félet fogadjunk el.

SZÉKELY-UDVARHELY tiszta 48-as függetlenségi lap, Udvarhelymegye legelterjedtebb közlönye. Megjelenik hetenkint 2 szer. Előfizetési ára fele évre 5 K. Elterjedtségénél fogva hirdetésekre a legalkalmasabb.

Emke Adria Rákóczy Szt-István Szepesi Len legjobb magyar gyártmányu diszleveledpapirok. Ezeket kívül közönséges és finom, szines és virágos leveledpapirok és borítékok, level-kartyák, gyász- **Képes levelezőlapok** 20-féle helybeli felvétel, leveledpapirok stb. Nagy választék tájképes virágos, genre, művész- és alkalmi kartyákból és üdvözlő jegyekből.

Allandóan kaphatók mindenféle **kész nyomtatványok.** u. m. községi, körjegyzői, szolgabírói, végrehajtói, ügyvédi, lelkészi, iskolai, üzleti és különféle magánügyi nyomtatványok.

NYOMTATVÁNYRAKTÁR

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

BETECH PÁL

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉS

Mindenféle színű, nagyságu, sulyu és minőségű irodai és irodai **PAPIROSOK** vonalzott és sima leveledpapirok, vonalzott és rovatos papirok, rajzpapirok, irógéppapirok, csomagoló és selyempapirok, másolólapok, itató-papirok, szűrő-papirok, torta- és befőző-papirok, könyvkötő papirok és papirkülönlégességek. Kartyapapirok. **Lemez-papirok minden sulyban. hangjegypapirok. Sorvezetők.** **Irkák, füzetek,** jegyzetkönyvek, hangjegyfüzetek, rajzfüzetek, vázlatkönyvek, rajzminták, szépírási és rondírási minták. Olcsó legyező-faldiszkek, klozetpapirok, szivarkahüvely, szivarka s névjegytárcák Dohány-ésszivartárcák bőrből és fémből. Bőrtárcák pénzes-érszények, okmány és irománylaskák.

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. (saját ház).

Ajánlja modern gépekkel szakszerűen berendezett villam-motoros **KÖNYVNYOMDÁJÁT** mindenféle könyvnyomdai munkák, u. m.: művek, füzetek, táblázatok, hatósági és üzleti nyomtatványok, meghívók, eljegyzési és esküvői kartyák, névjegyek, falragaszok, körlevelek, gyászjelentések stb. pontos és jutányos áron való elkészítésére. Ajánlja továbbá **könyvkötészetét** honnan izléses munkák a legrövidebb idő alatt olcsó áron kerülnek ki

A hazai és külföldi jeles írók művei, ifjúsági iratok és képeskönyvek folyton vannak készletben. Teljes **Magyar Könyvtár.** A székelyudvarhelyi **középiskolákban** és a városi és megyei **elemi népiskolákban** használatban levő **összes tankönyvek** raktára. Szótárak, térképek, naptárak, imakönyvek, albumok, emlékkönyvek, üzleti beíró könyvek, főkönyvek, pénztárkönyvek, naplók, jegyzőkönyvek, másolókönyvek, bevásárló könyvek, zsebkönyvek (notesek), pénztártömbök (Block), bárcá és szelvénykönyvek.

Acéltollak, rondtollak, üveg-tollak, tollszárazak, disztollszárazak. Ironok, fekete, szines és másoló-ironok, notes ironok, csavarironok (crayonok), zsebironok, csavarironbetétek, ironvédők, iron-hegyezők. Kréták, iskolai, kávéházi és fajelző kréták, szines kréták. Tinták, legjobb irodai és másoló tinták, szines, vegy és ruhajelző tinták, bélyegzőfesték, tus, mézga, folttisztító, bronz.

HEGEDŰ, hegedüvönő, hurok, hegedü-iskola, hegedü-alkatrészek. Gramophon és fonográfok, lemezek és hengerek. Dan-goló-sipok és tinák. Mono-grammok fehérmű és leveledpapirjelzésre. Kezi nyomda. Különléle bélyegzők, pecsétnyomók, pecsétjegyek, pecsétviasz, festékpárnák, ostyák. Ajtóablak és névfeliratok öntött fémből, erdészkalapácsok gyári árban.

Körzők, vonalzó, háromszögek, szögmérő, rajzdeszkák tolltokok, itató deszkák, olaj-szefesték minden színben. Ecsetek. Irodai és zsebtintatartók, disztintatartók, toll-állványok, szivacs-csésze, író-mappák. Legjobb dörzsmézők, gummiszalagok. — Rajzszögek, szőnyegszögek, kapesok stb.